

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 555
van **KATIA SEGERS**
datum: 14 juni 2017

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Onderwijs - Sensibilisering omtrent de gevaren van sexting

De leefwereld van jongeren speelt zich in toenemende mate digitaal af, zo ook hun seksuele beleving. Het is dan ook geen verrassing dat sexting - het uitwisselen van pikante berichten of opwindende foto's via sms, e-mail of webcam - steeds aan populariteit wint. Experts zijn het erover eens dat dit niet problematisch hoeft te zijn en integraal deel kan uitmaken van de seksuele ontwikkeling van jongeren, maar waarschuwen wel voor de gevaren van zogenaamde secundaire sexting, waarbij pikante foto's zonder instemming verder verspreid worden (vaak via sociale media), en sextortion, waarbij dergelijke foto's als chantagemiddel gebruikt worden.

Spijtig genoeg zijn ook deze fenomenen in opmars: in het jaarverslag van Child Focus (d.d. 2 mei 2017) wordt voor 2016 gewag gemaakt van 128 dossiers rond secundaire sexting (tegenover 62 in 2015) en 41 klachten over sextortion (tegenover 17 in 2015). Ongetwijfeld is dit nog een onderschatting, aangezien slachtoffers vaak uit schaamtegevoel geen klacht durven in te dienen.

Ondertussen kondigde Child Focus tevens aan een crowdfunding te organiseren om hun groepsspel 'Dossier 116000', waarin onder andere gefocust wordt op het vermijden van online risicogedrag, aan meer scholen aan te bieden. Deze activiteit is gratis voor scholen, maar kost Child Focus zowat 1 euro per kind. Daarom gaat men de komende twee maanden op zoek naar 12.500 euro (zie: <https://www.growfunding.be/12500kids>).

Deze vaststellingen nopen mij tot volgende vragen.

1. Acht de minister het nodig om binnen het onderwijs sterker in te zetten op sensibilisering rond (secundaire) sexting en sextortion?
2. Kan de minister toelichten welke acties hieromtrent nu al ondernomen worden, bijvoorbeeld in het kader van het Actieplan Integriteit?
3. Ziet de minister mogelijkheden om het initiatief 'Dossier 116000' van Child Focus bijkomend te ondersteunen? Heeft de minister hierover reeds overlegd met haar collega van Welzijn?

ANTWOORD

op vraag nr. 555 van 14 juni 2017

van **KATIA SEGERS**

1. Zoals uit het antwoord op deelvraag 2 blijkt wordt er nu al veel gedaan in en voor scholen. Tal van organisaties, waaronder het Kenniscentrum Mediawijs en Sensoa, bieden lesmateriaal, tools en vorming aan scholen om met het fenomeen sexting om te gaan. We moeten echter ook realistisch zijn in wat scholen redelijkerwijs kunnen doen ter preventie van grensoverschrijdend gedrag. Met name in de online wereld blijven de gevolgen van online gedrag niet binnen de school of thuismuren. Het onderwijs mag niet alleen staan bij het aanleren van digitale vaardigheden. Ook ouders en zelfs vrijetijdsorganisaties hebben hierin een rol te spelen.
2. Om de ouderbetrokkenheid te stimuleren financiert ik elk jaar een project met Child Focus en de Gezinsbond voor de organisatie van vormingsavonden voor ouders en/of een nascholing voor de pedagogische ploeg over 'veilig online'. Het aanbod staat verzameld op www.veiligonline.be en is inmiddels beschikbaar in 5 thematische delen:
 - Sociale media
 - Cyberpesten... pesten in een modern jasje
 - Online relaties en seksualiteit
 - Let the games begin. Ouders, kinderen en gamen
 - Internet en privacy

In de vormingen komt ook de problematiek van sexting op een genuanceerde manier aan bod.

Structureel is er de samenwerking (en co-financiering) met het Kenniscentrum Mediawijs, waarvan de basiswerking door collega minister Sven Gatz wordt ondersteund. In de werking van dit jaar werd o.a. gewerkt aan een online versie van het vlaggensysteem van Sensoa, waarbij het wordt toegepast op online risico's zoals sexting. Dit werd naar aanleiding van "de week van de lentekriebels" naar de scholen toe gecommuniceerd. Het is te vinden op mediawijs.be/héhetisoké.

Daarnaast werd het vlaggensysteem van Sensoa in zijn fysieke vorm hertaald naar de onderwijscontext, waarmee scholen heel wat handvaten aangereikt krijgen om met seksueel gedrag om te gaan.

Het eSafety label werd enkele maanden geleden geactualiseerd. Twee risico's werden toegevoegd aan het instrumentarium, nl. online radicalisme en sexting. Het belangrijkste aspect van het eSafety Label is een online vragenlijst waarmee een school in kaart brengt op welk niveau van ICT-veiligheid ze zich situeert. Beleidsplanning, ICT-infrastructuur en de educatieve aanpak van ICT-veiligheid worden daarbij geëvalueerd in het licht van e-safety. Op basis van de resultaten ontvangt elke school een persoonlijk actieplan met het oog op het remediëren van zwakke punten in het schoolbeleid en het verhogen van de ICT-veiligheid.

Het Departement Onderwijs participeert ook aan B-BICO, het Belgisch Beter Internet Consortium dat door de Europese Commissie wordt gefinancierd. B-BICO brengt in de eerste plaats belangrijke partners, zoals Child Focus, CERT, Centre for Cybersecurity mediawijs e.a. samen en heeft tot doel bestaande initiatieven op elkaar af te stemmen en gezamenlijk nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Het

Departement Onderwijs maakt eveneens deel uit van het consortium. Zie ook: www.b-bico.be.

3. Hier zijn momenteel geen plannen toe. Het "Dossier 116000" heeft tot doel om de organisatie en de werking van Child Focus beter bekend te maken bij kinderen en jongeren. Dit is ingegeven door de vaststelling dat vooral ouders en professionelen de weg naar Child Focus vinden en in veel mindere mate jongeren en kinderen zelf. Het betreft hier geen materiaal rond sexting als dusdanig. Ik heb dit niet met collega Vandeurzen opgenomen.

Child Focus, Sensoa en het Kenniscentrum Mediawijs ontwikkelen momenteel wel een aantal nieuwe tools i.v.m. sexting. Wanneer deze af zijn wil ik bekijken hoe deze in het onderwijs gedeeld en verspreid kunnen worden, bv. via de educatieve portaalsite KlasCement en via de kanalen van Klasse.